

KOTIMAISEN VALKUAISTUOTANNON NÄKYMÄT

Tarmo Kajander, Hankkija Oy, Vilja- ja raaka-aineryhmä

Cultivating Value

Hankkija

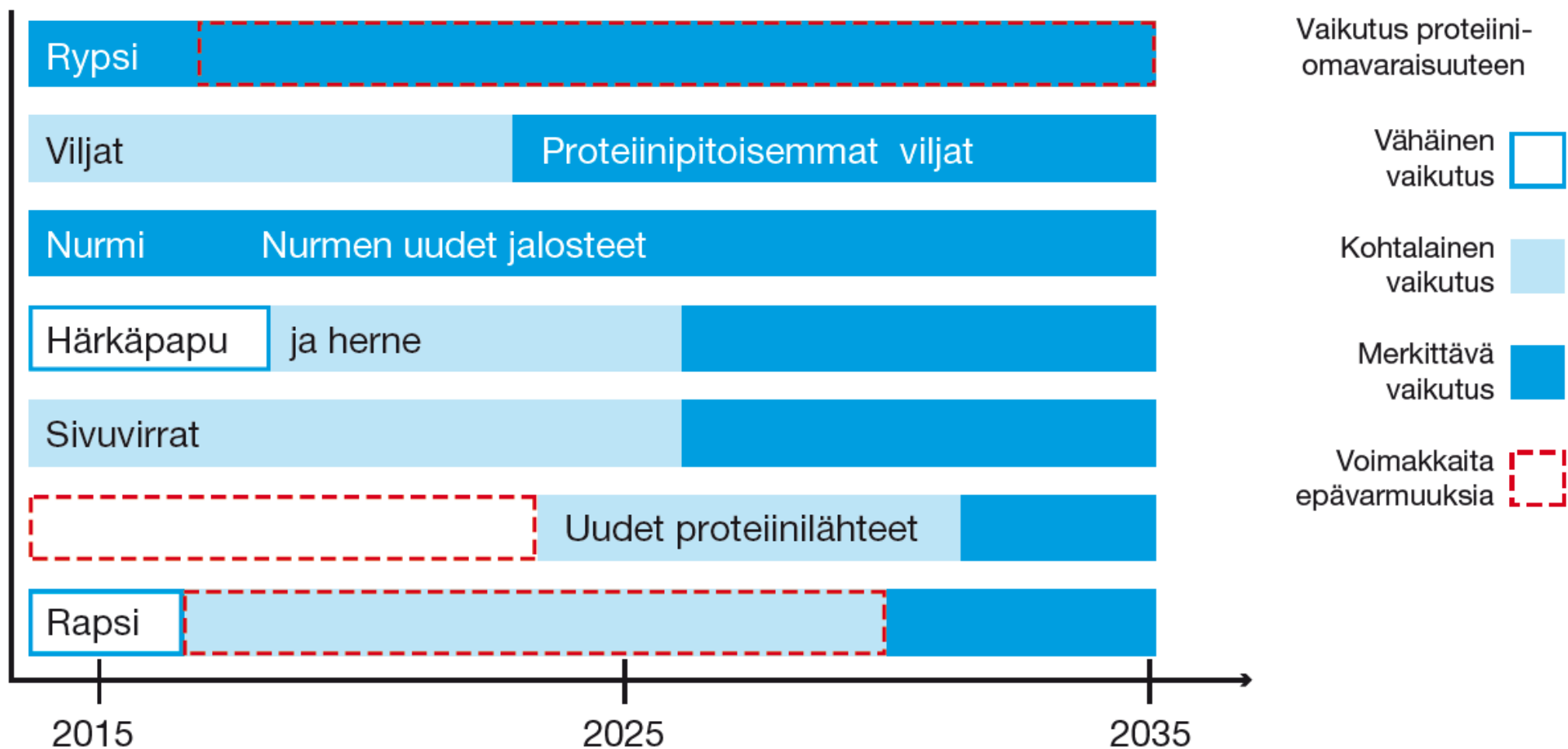
-
- Valkuaistilanteesta
 - Mitä on tapahtunut viime vuosina
 - Kohti kesää 2018

-
- **Valkuaistilanteesta**
 - Mitä on tapahtunut viime vuosina
 - Kohti kesää 2018

VALKUAISTILANTEESTA

- Suomen rehuntuotanto on riippuvainen tuontivalkuaisesta. Suurimmat tuontimäärät ovat rapsirouheella- ja puristeella sekä soijarouheella.
- Kotimaisen valkuaisen eteen on tehty töitä paljon viime vuosina, asiaan on panostettu resursseja ns. yhteistä rahaa, tehty tutkimuksia, selvityksiä, rahoitettu erilaisia hankkeita, jne. Tietoa karttuu. mutta me yhdessä ratkomme mikä etenee laajamittaiseen käytäntöön.
- Selviä muutoksia viljelyssä ja maatala- että teollisessa käytössä onkin tapahtunut tiloilla ja yrityksissä.
- Lisäksi kasviperäinen valkuainen on ollut muoti-ilmiö ja on kovassa nousussa elintarvike-sektorilla.

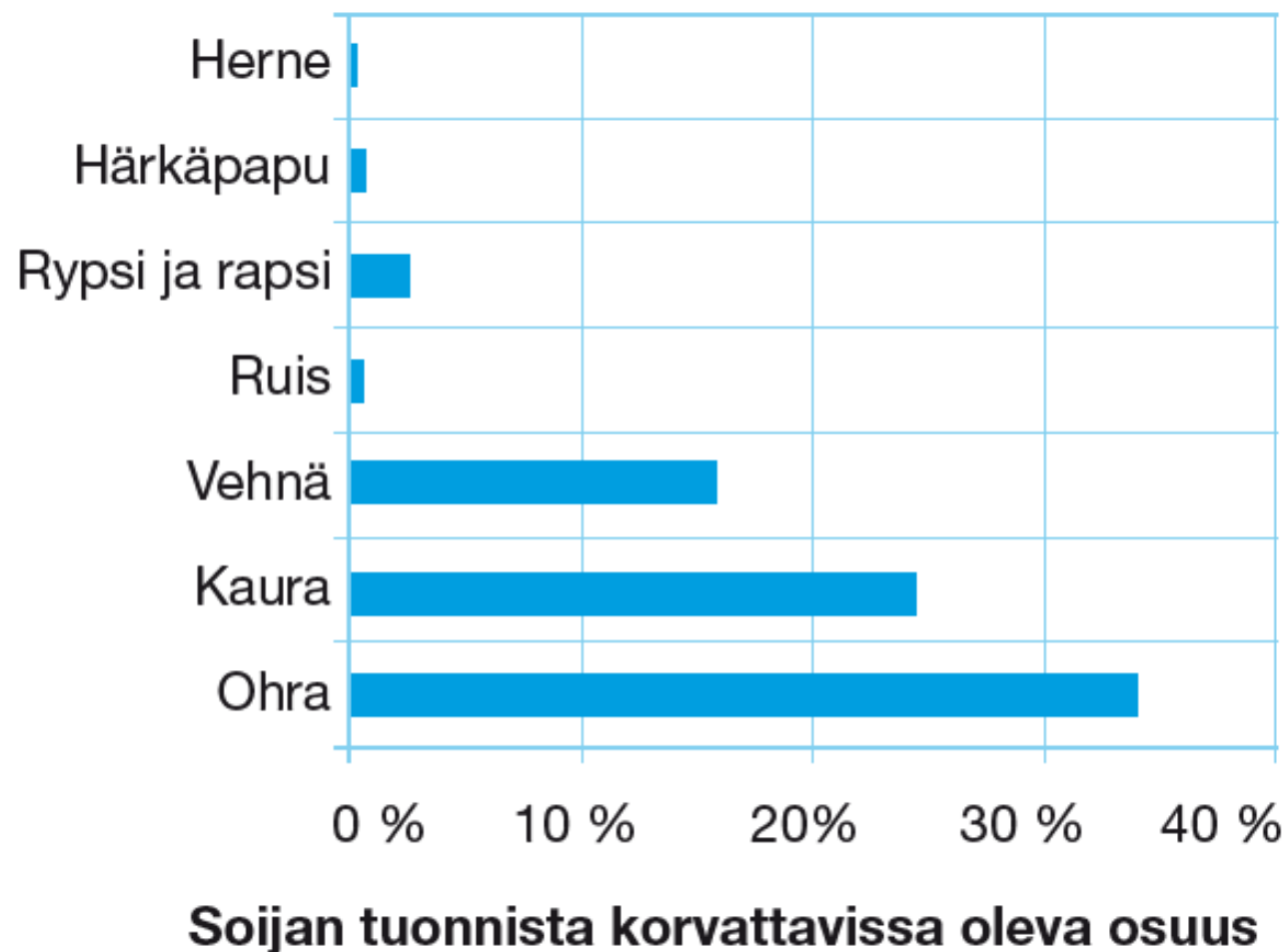
VTT - TIEKARTTA SUOMEN PROTEIINIOMAVARAISUUDEN KASVATTAMISEKSI - HANKE. SIITÄ PARI KUVA.

Kuva 8. Kotimaiset proteiinin lähteet ja niiden merkitys proteiiniomavaraisuuden nostossa.

VTT - TIEKARTTA SUOMEN PROTEIINIOMAVARAISUUDEN KASVATTAMISEKSI - HANKE. SIITÄ PARI KUVAA.

- Viljan valkuaispitoisuuden kasvulla olisi iso merkitys
- Haasteena kuitenkin on pyrkimys tärkeilyspitoisiin ohriin sekä rehuteollisuuden rajallinen kyky hyödyntää korkeita valkuaispitoisuuksia

YKSI TRENDEISTÄ – VÄHEMMÄN SOIJAA JA VASTUULLISTA

- Rehuraaka-aineiden vastuullisuus on tänä päivänä yksi iso hankintaa ja käyttöä ohjaava tekijä. Ympäristö- ja muut vastuullisuus-asiat on selvitettävä ja dokumentoiva käytännössä.
- Vastuullisesti tuotetun soijan käyttö ja soijan käytön pienentäminen ovat selviä trendejä. Tämä tukee kotimaisia valkuaiskasveja.

REHUTEOLLISUUDEN VALKUAISRAAKA-AINEVAIHTOEHTOJA

Eläinperäisen valkuaisen käyttö rajoitettua

- Liha-luurehujauho: käyttökielto (saattaa höltyä tulevaisuudessa, EU tasolla haetaan tarkempia DNA analyseja sika- ja siipi jauhон erottamiseen)
- Kalajauho (käyttö rajallinen, käytännössä ”mauste” nykyään rehuntuotannossa)
 - huonot kalansaaliit vs. kestävä kehitys, Chilen kalataudit, norjalainen kalanrehuntuotannot lisäys
- Maitovalkuainen: rajoitettu käyttö lähinnä juomarehuissa ja porsasrehuissa

Kasvipерäinen valkuainen tärkein

- Kotimaisen viljan valkuainen tärkeä (haasteita hyödyntäminen, kehittäminen)
- Rypsirouhe tai -puriste 32-34% valk. (kotimainen tuotanto ei kata tarvetta)
- Soijarouhe 46-50% valk. (mm. vastuullisuuskysymykset, gmo)
- Härkäpapu 30% valk. (kotimainen)
- Herne 23% valk. (kotimainen)
- Auringonkukkarouhe tai -puriste (käyttö kasvanut, mutta pientä Suomessa, S.riski)
- Etanolirankki (Ruotsista, ei suuri merkitys)
- Perunaproteiini, maissigluteeni,... (erikoistarkoitukseen, kalliita)
- Kotimaiset teollisuuden sivujakeet (valkuaisjakeet nestemäisiä)

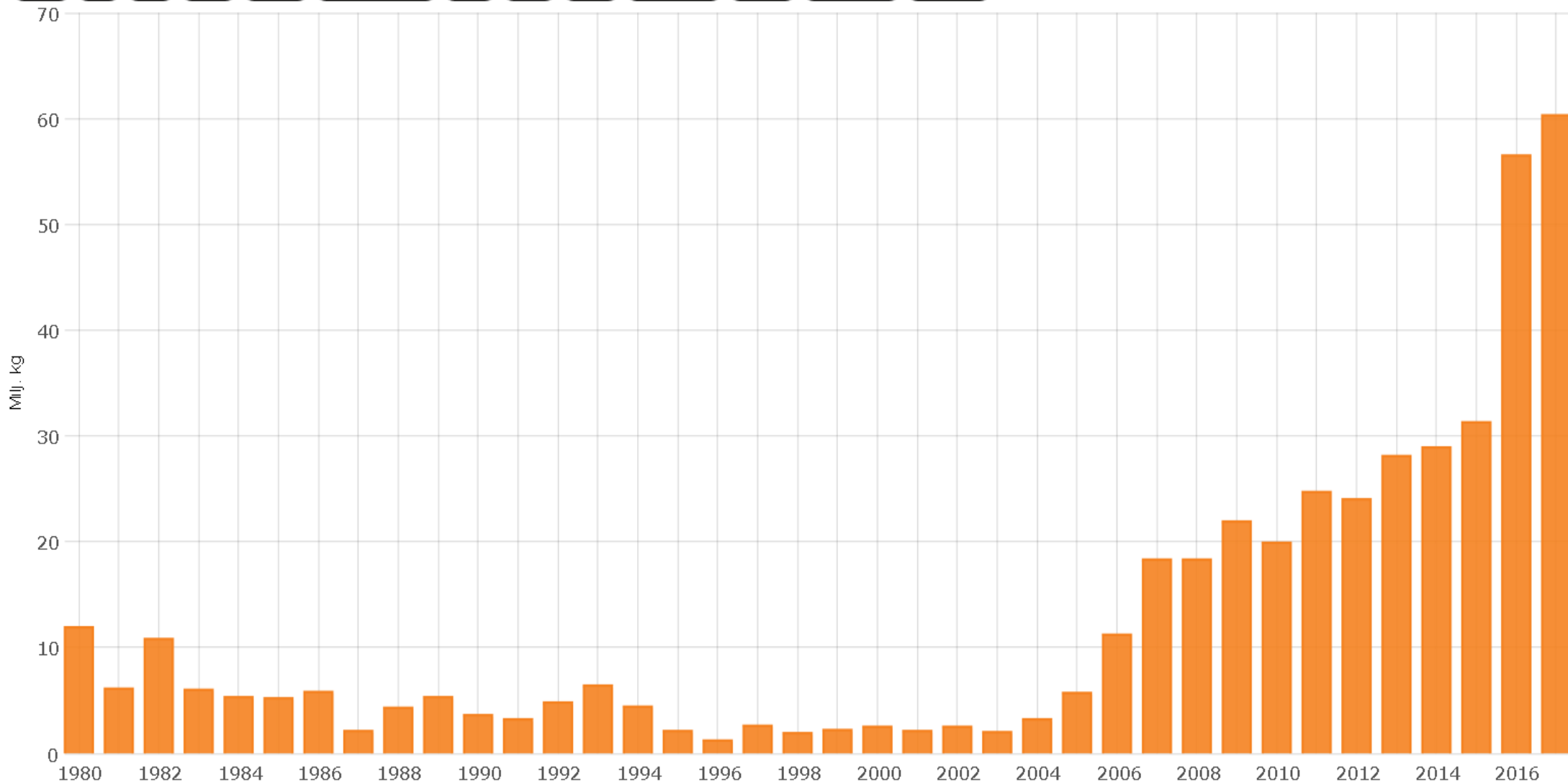
-
- Valkuaistilanteesta
 - **Mitä on tapahtunut viime vuosina**
 - Kohti kesää 2018

ÖLJYKASVIT

- Rapsin viljely on yleistynyt viljelyvarmempien ja satoisien uusien lajikkeiden myötä.
- Kahden viime vuoden aikana rapsin merkitys ja kokonaissato on kasvanut selvästi. Tonnimääräisesti rapsin sato Suomessa on jo rypsiä suurempi.
- Rypsin viljelyyn on myös tuotu uusilla tekniikoilla jalostettua satoisia ja viljelyvarmoja lajikkeita.
- Alalla on uusia vaihtoehtoja, hyvää tekemistä ja kehitystyötä. Ammattimainen ote ja viljelytekninen osaaminen ovat ehkä niitä sanoja joita tässä haen.
- Öljykasvien viljelyssä on vielä paljon potentiaalia

Vehnä Ruis Ohra Kaura Peruna Sokerijuurikas Rypsi **Rapsi** Herne Härkäpapu Kumina Kuivaheinä Säilörehu

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus, Satotilasto.

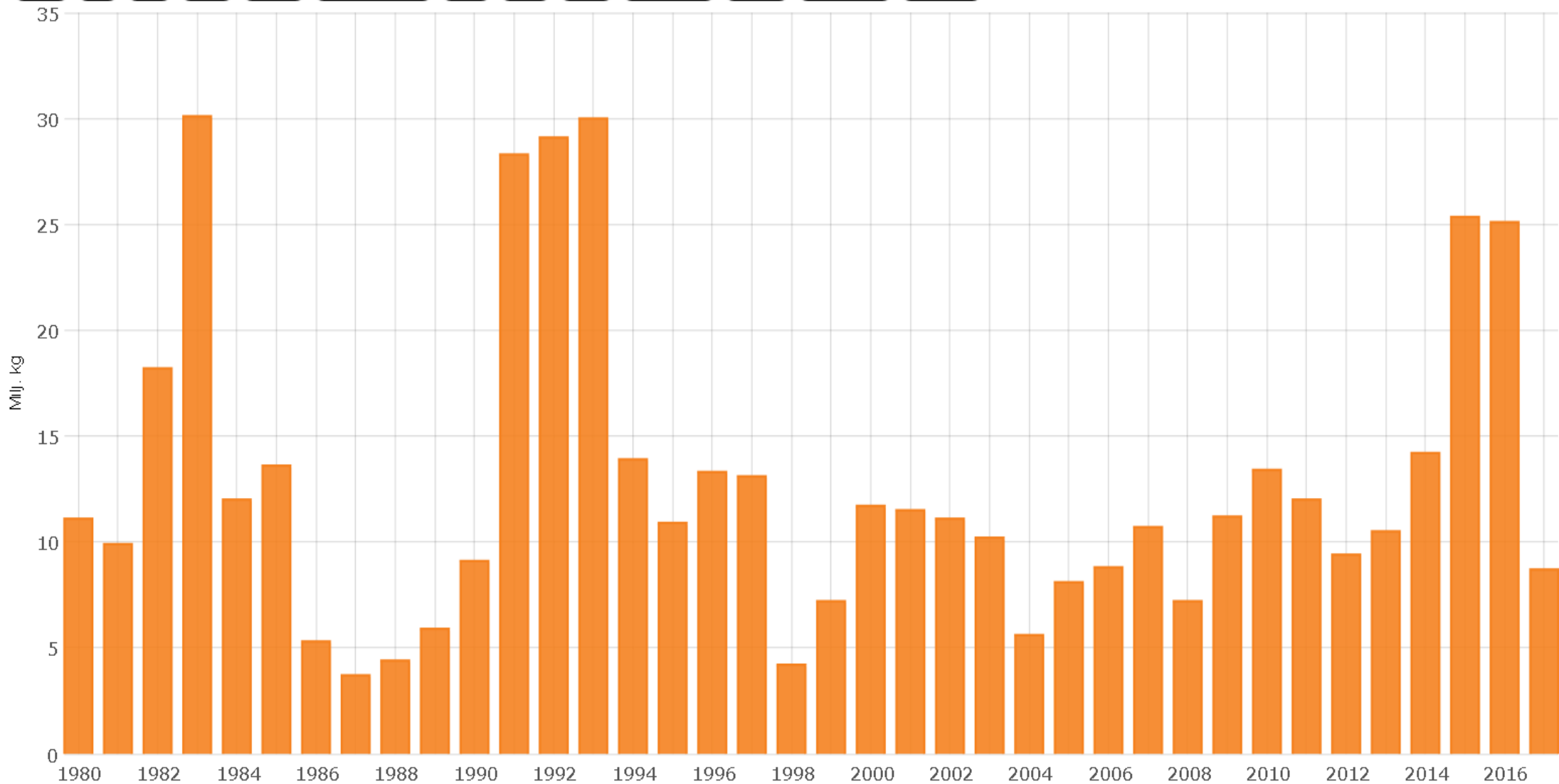

HERNE

- Herneen viljely ja käyttö rehuteollisuudessa on kasvanut myös selvästi.
- Tilat jotka panostavat herneen viljelyyn ovat myös saavuttaneet erittäin hyviä tuloksia.
- Kuitenkin herneen volyymit markkinoilla eivät ole kasvaneet ehkä toivotulla tavalla.
- Haasteet herneen viljelyssä ovat suurimmat kotimaan valkuaiskasveista, viljely vaatii kokemusta ja myös tuotantopanoksia.
- Vuosittaiset satovaihtelut ovat suurempia kuin esimerkiksi härkäpavulla, potentiaalia kuitenkin on vielä paljon ja käyttö on jatkuvaa rehuissa.

Vehnä Ruis Ohra Kaura Peruna Sokerijuurikas Rypsi Rapsi **Herne** Härkäpapu Kumina Kuivaheinä Säilörehu

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus, Satotilasto.

HÄRKÄPAPU

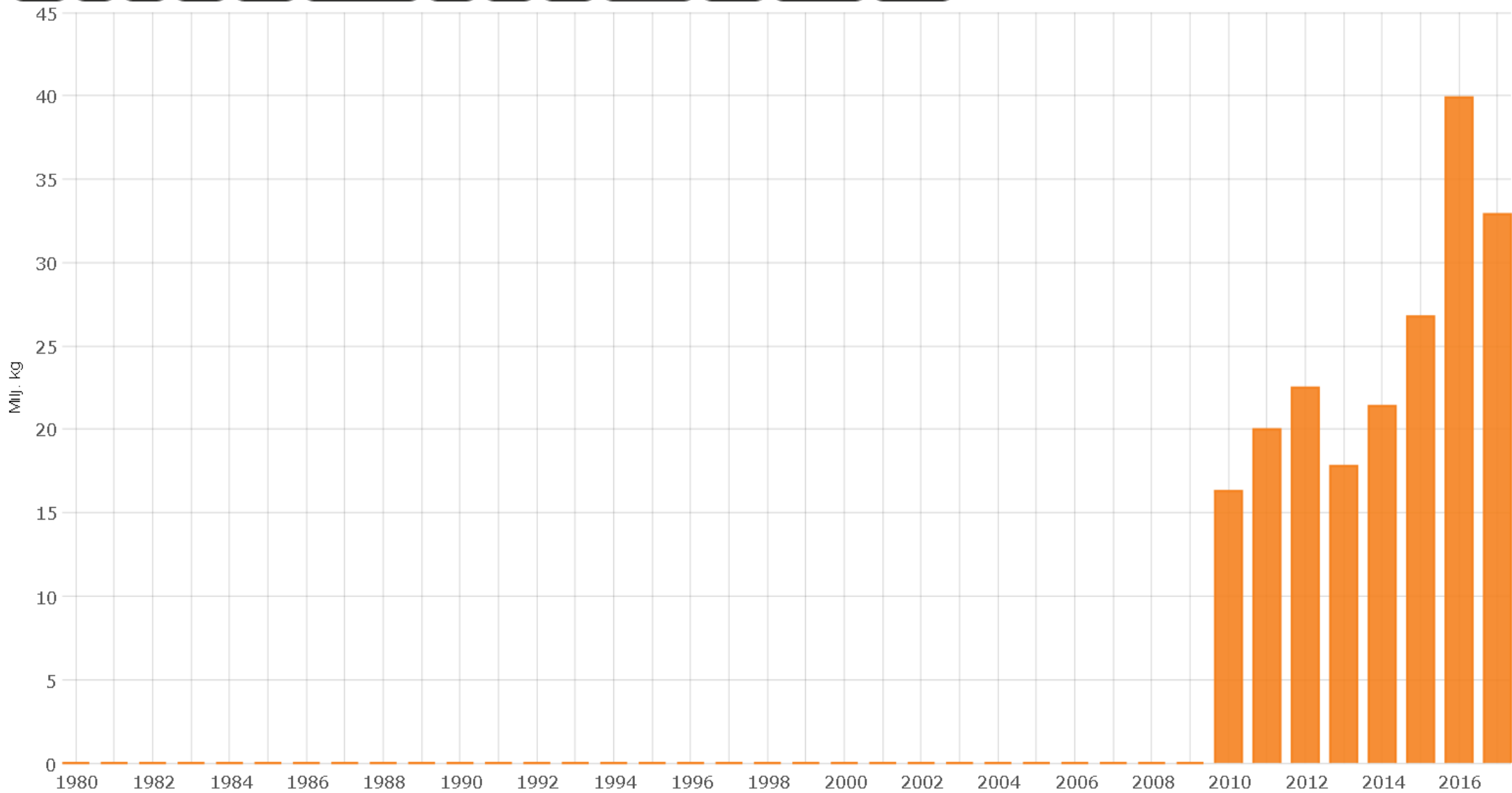
- Viljelijän kannalta härkäpapu on osoittautunut viljelyvarmaksi kasviksi Suomen olosuhteisiin
- Volyymit ovat kasvaneet merkittävästi ja viljelyllä on vaikutettu tuontivalkuais-tarpeeseen jo paljon.
- Teollinen käyttö aloitettiin lihasikojen rehuista, mutta tänä päivänä on käyttö laajaa myös nauta- ja siipikarjan ruokinnassa. Esimerkiksi hevosrehuissa käyttö alkoi 2017.
- Käyttömahdollisuudet kasvavat jatkossa edelleen kun uusia haitta-aineettomia lajikkeita saadaan markkinoille 2019-2020

RACING

Hankkija

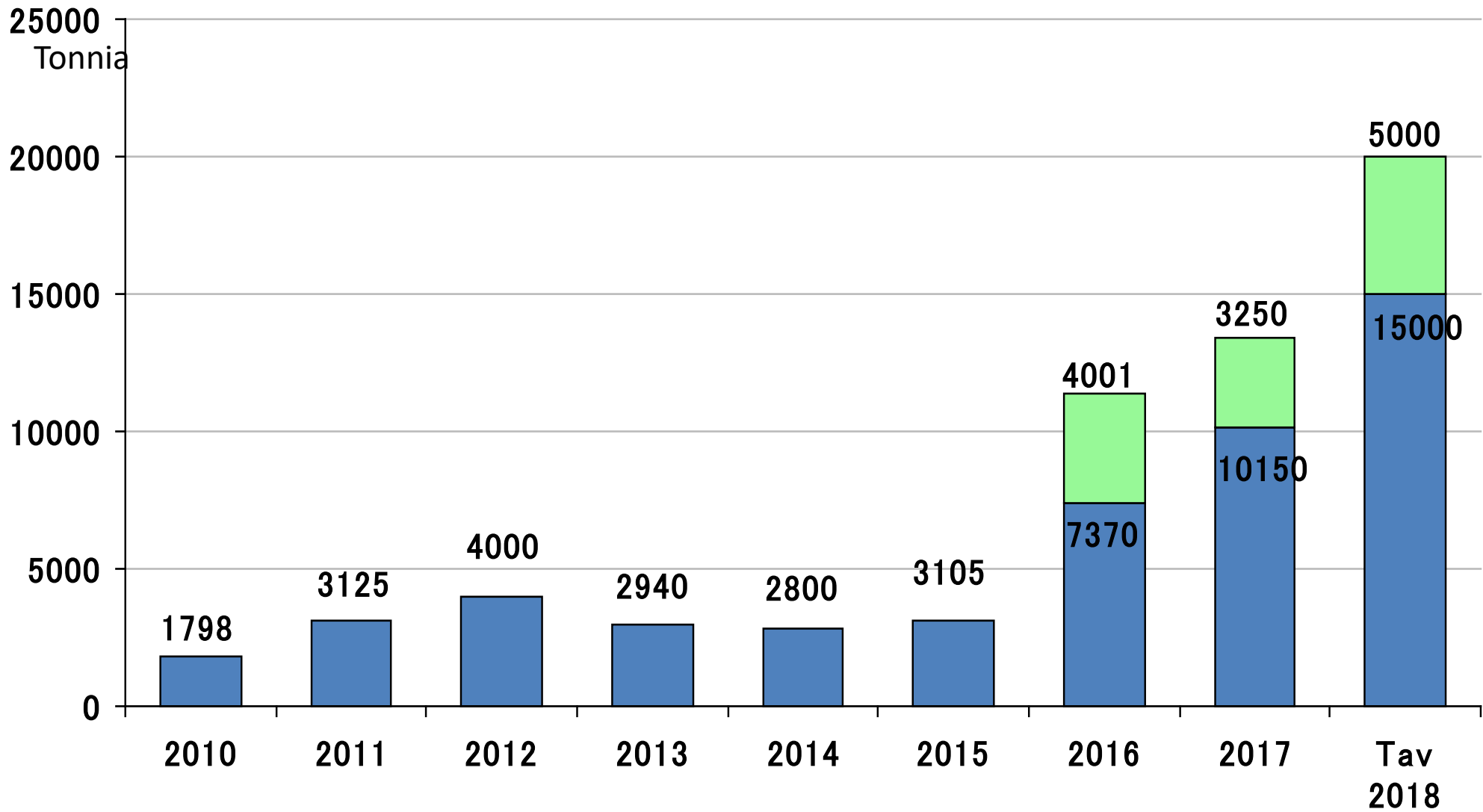
Vehnä Ruis Ohra Kaura Peruna Sokerijuurikas Rypsi Rapsi Herne **Härkäpapu** Kumina Kuivaheinä Säilörehu

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus, Satotilasto.

Hankkija

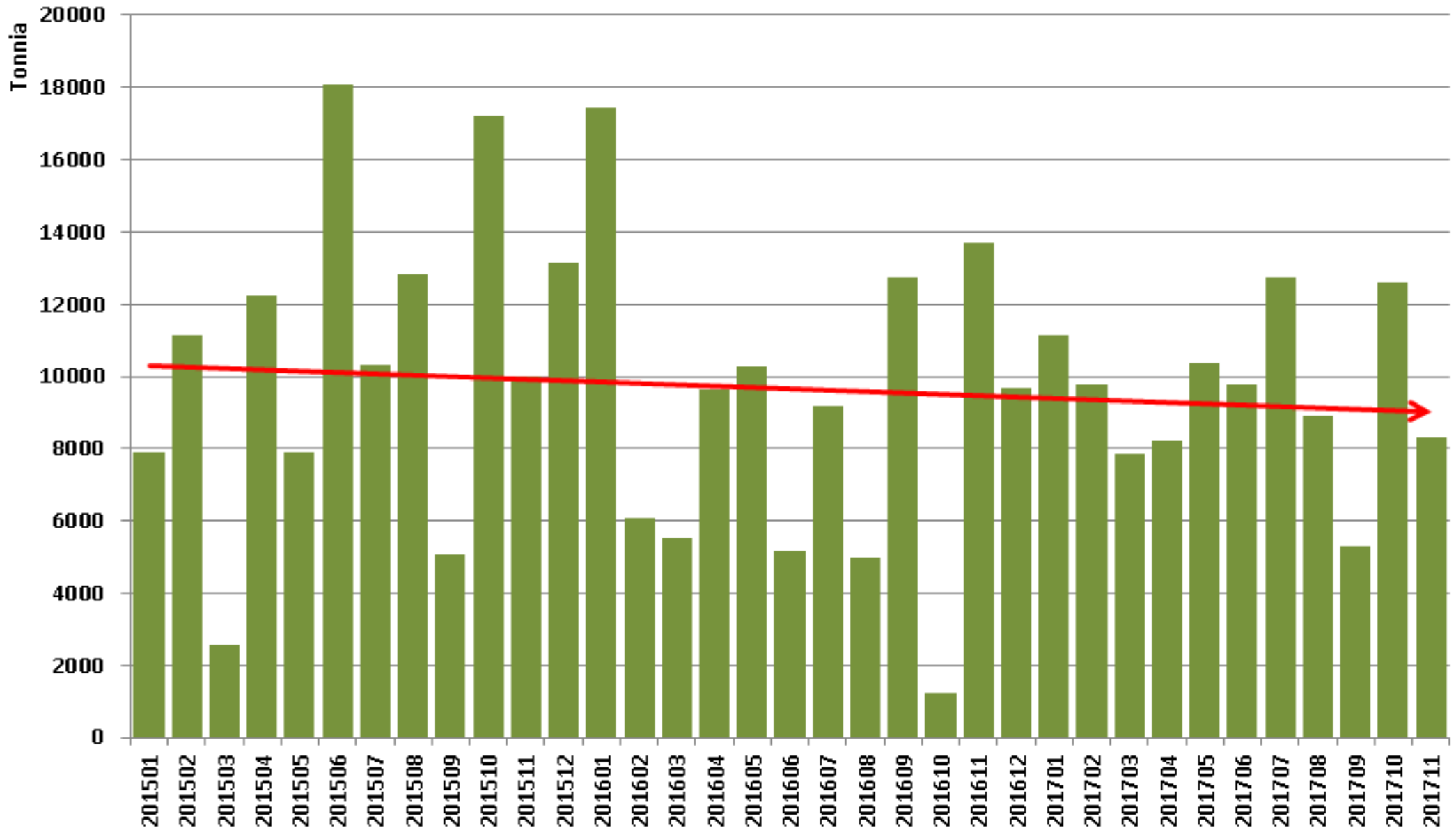
HÄRKÄPAPU JA HERNE - KÄYTTÖ HANKKIJAN REHUTEHTAILLA KÄYTTÖÄ ON KAIKILLA TEHTAILLA

■ Härkäpapu ■ Herne

Hankkija

Soijarouhetuonti / kk

Soijarouheen tuonti Suomeen on trendinä vähentynyt viimeiset 3 vuotta.

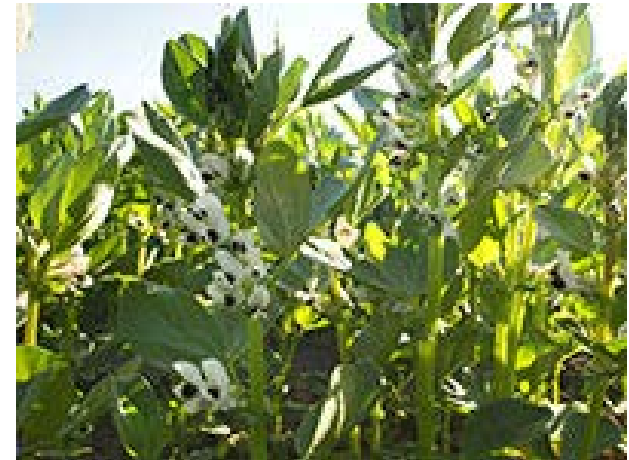
Vuositasolla noin 20.000 tn.

Tarkkaa kuvaa tilastoista saa, mutta suunta on selvä.

-
- Valkuaistilanteesta
 - Mitä on tapahtunut viime vuosina
 - **Kohti kesää 2018**

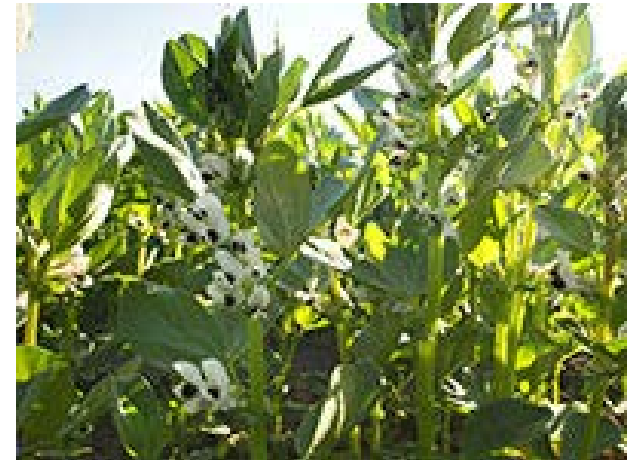
KESÄ 2018

- Öljy- ja valkuaiskasvit ovat kaikki alituotantokasveja Suomen markkinoilla. Kaikilla kasveilla on nyt muodostunut varsin vakaa teollinen kysyntä ja toimivat markkinat.
- Vaikka valkuaisen hinta määräytyy suuresti kansainvälisten markkinoiden mukaan, on Suomen tuontitilanne tukemassa valkuaiskasvien suhteellista hintaa kotimaassa.
- Nyt kun käyttöä aidosti on saatu aikaan, valkuaiskasvien hinnoittelu pyritään tietenkin pitämään kilpailukykyisenä ja edelleen alan lisäämistä suosivana.

KESÄ 2018

- Haasteitakin on; siementilanne – kasvinsuojelutoimenpiteet kielletty EFA-alalla (vaikeuttaa lähinnä herneen viljelyä),
- Yhteenvetona: Kaikkien öljy- ja valkuaiskasvien viljelyä toivotaan lisättäväksi.
- Sopimuksia ja myös tulevan satokauden hintoja on mistä valita.
- Kun kaikki mahdollisuuden käytetään, parannetaan Suomen valkuaistasetta yhdessä tulevanakin kesänä.

KIITOS MIELENKIINNOSTA !

Tuoretta tietoa vilja- ja raaka-ainemarkkinoista
www.hankkija.fi – viljamarkkinat ja hinnat
Facebook – Hankkija / Kasvuohjelma
Twitter - @hankkija